

A 1852/hållbart

Käsittelijä Kestävä Pohjola -valiokunta

Kestävä Pohjola -valiokunnan mietintö, joka koskee
**jäsenehdotusta yhteispohjoismaisesta strategiasta tuulivoimaloiden
purkamiseksi ja tuulivoimateollisuuden jätteen kierrättämiseksi**

Ehdotus

Kestävä Pohjola -valiokunta ehdottaa, että

Pohjoismaiden neuvosto suosittaa Pohjoismaiden ministerineuvostolle,

että se laatii Pohjoismaille yhteisen strategian vanhentuneiden tuulivoimaloiden purkujätteen, erityisesti roottorinlapojen, käsittelylle ja tuulivoimateollisuuden jätteen kierrättämiselle

Taustaa

Pohjoismaihin on rakennettu lukuisia tuulivoimapuistoja viimeisten 10 vuoden aikana. Tanskan 4 200 tuulivoimasta 3 400 poistetaan käytöstä vuoteen 2030 mennessä (vrt. vastaus kysymykseen E12/2019). Turbiinien suuri koko edellyttää aivan uudenlaista teollista logistiikkaa asian ratkaisemiseksi. Haasteet ovat samat sekä maalle että merelle rakennetuissa tuulivoimapuistoissa. Tanskassa uusiokäytetään melkein kaikki tuulivoimalan osat, poikkeuksena ovat kuitenkin roottorinlapat. Kolme pääasiallista jätelajia ovat metalli, alustan betoni ja roottorinlapojen lasikuitu. Roottorinlapojen sisältämän komposiittimateriaalin kierrätysmahdollisuudet ovat tällä hetkellä rajalliset. Joissakin tapauksissa roottorinlapat käytetään uusissa voimaloissa, mutta muuten ne päätyvät polttolaitokselle poltettaviksi. Monet puretuista tuulivoimaloista viedään ulkomaille ja pystytetään uudestaan.

Suomessa tuulivoimaloiden käyttö on suhteellisen uusia asia (2010), joten purettujen tuulivoimaloiden käsittely ei ole tällä hetkellä akuutti ongelma, mutta on kuitenkin edessä tuonnempana. Norjan hallitus on havainnut uusien kasvavien jätemäärien asettamat haasteet ja on sitä mieltä, että ne on käsiteltävä parhaalla mahdollisella tavalla. Sen vuoksi Norjassa selvitetään erilaiset käsittelymahdollisuudet, kierrätys ja uudelleenkäyttö mukaan lukien, ja ajankohtaisena pidetään myös yhteispohjoismaisen jätehankkeen toteuttamista. Ruotsin hallitus myöntää, että tietäntyyppisten jätteiden kierrätys ja uudelleenkäyttö on yleisesti ottaen haastavaa ja viittaa vuonna 2016 tehtyyn esitutkimukseen, jossa todetaan muun muassa, että tuulivoimaloista peräisin olevan jätteen uudelleenkäyttö ei Ruotsissa vielä ole suuri ongelma.

Jäsenehdotuksen käsittelyn aikana valiokunta päätti yksimielisesti tarkentaa jäsenehdotusta siten, että sen pääpaino on erityisesti tuulivoimalan roottorinlavoissa.

Valiokunnan näkemykset

Kestävä Pohjola -valiokunta tukee jäsenehdotusta laajasti. Sosiaalidemokraattinen ryhmä ilmaisi toiveen, että jäsenehdotuksessa kiinnitettäisiin huomiota erityisesti roottorinlapoihin, koska tuulivoimaloiden osista juuri niiden kierrättämismahdollisuudet ovat rajalliset. Siksi on tarpeen tutkia ja kartoittaa roottorinlapojen komposiittimateriaalin käsittelyä sekä Pohjoismaissa että Pohjoismaiden ulkopuolella. Keskiryhmä tuki ajatusta. Konservatiivinen ryhmä ja Vapaa Pohjola korostivat ehdotuksen pohjoismaista hyötyä ja Vapaa Pohjola esitti toiveen selvittää tuulivoimaloiden purkamisesta biodiversiteetille aiheutuvat seuraukset. Valiokunta päätti yksimielisesti muuttaa että-lausetta siten, että siinä mainitaan erityisesti roottorinlapojen kierrättäminen.

Pohjolassa 26. tammikuuta 2021

Anders Kronborg (S)

Anna-Kaisa Ikonen (kok.)

Cecilie Tenfjord-Toftby (M)

Doris J. Jensen (S)

Emilia Töyrä (S)

Ingalill Olsen (A)

Janine Alm Ericson (MP)

Ketil Kjenseth (V)

Kolbeinn Óttarsson Proppé (VG)

Magnus Ek (C)

Ole André Myhrvold (Sp)

Simon Holmström (HI)

Sofia Geisler (IA),

Staffan Eklöf (SD)

Vilhelm Junnila (ps.)

Vilhjálmur Árnason (Sj.)